

EI

**kaikelle
väkivallalle!**

Toimi kiusaamista, häirintää,
syrjintää ja väkivaltaa vastaan.

Ohjeet varhaiskasvatuksen johtajalle

Kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan puuttuminen ja tapausten seuranta

Hyvä kohtelu on jokaisen lapsen oikeus. Turvallisessa kasvuympäristössä lapsi voi kasvaa ilman pelkoa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta. Jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi sellaisena kuin on uskaltaen tuoda omat näkemyksensä ja mielipiteensä esille.

Kiusaaminen, häirintä, syrjintä ja väkivalta ovat kasvuympäristöissä yksiselitteisesti kiellettyjä. Lapsi tai varhaiskasvatuksen henkilöstö ei saa kiusata eikä syrjiä ketään eikä vaarantaa muiden turvallisuutta tai terveyttä. Asian varhainen käsittely yhdessä huoltajien kanssa edistää lasten kokeman kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän tai väkivallan päättymistä.

Lapsen kokema kiusaaminen, häirintä, syrjintä tai väkivalta voi tulla esille lapsen, huoltajan tai henkilöstön kertomana. Kun asia tulee tietoon, sinulla on velvollisuus selvittää tilanne ja myös puuttua tunnistettuun kiusaamiseen, häirintään, syrjintään ja väkivaltaan niin, että se päättyy varhaiskasvatuksen ympäristössä. Huomioi selvittämisessä erityisesti lasten kuuleminen. Lasten välisiä tilanteita ratkaistaessa on tärkeää huomioida lasten ikä ja kehitystaso.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

OHJEET VARHAISKASVATUKSEN JOHTAJALLE

- Selvitä, mitä on tapahtunut, keiden välillä, missä ja milloin.
- Selvitä, onko varhaiskasvatuksen henkilöstö ilmoittanut koetusta tai epäilystä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä tai väkivallasta osapuolten huoltajille. Jos ei ole, on hyvä ottaa yhteyttä huoltajiin.
- Selvitä, mitä toimia varhaiskasvatuksen henkilöstö on tehnyt kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän tai väkivallantekojen selvittämiseksi ja lopettamiseksi paikallisen suunnitelmanne mukaisesti.
- Varmista varhaiskasvatuksen opettajalta, onko lapsiryhmässä turvallista. Ryhdy toimiin, mikäli ryhmässä ei ole turvallista.
- Huolehdi, että lapsia ohjataan yksilöinä ja ryhmänä ottamaan vastuuta omasta käyttäytymisestään ja että ryhmässä ei kiusata, syrjitä tai aiheuteta vaaraa. Varmista, että henkilöstön läsnäolo ja annettu ohjaus turvallisuuden varmistamiseksi on riittävä.
- Kysy, onko huoltajat otettu mukaan tapausten selvittämiseen ja käsittelyyn. Tue asian yhteistä käsittelyä ja tarvittaessa osallistu siihen. Käsittelyn tavoitteena on lopettaa kiusaaminen, häirintä, syrjintä tai väkivalta. Varmista, onko tilanteen seurannasta sovittu osapuolten ja heidän huoltajiensa kanssa.
- Jos epäilty tekijä on varhaiskasvatuksen henkilöstöön kuuluva, toimi paikallisen suunnitelmanne ja työnantajan ohjeiden mukaan. Jos tekijänä pidetään sinua, on asian hoitaminen annettava omalle esihenkilöllesi, ellei paikallisessa suunnitelmassa toisin linjata.
- Huolehdi, että teet salassapidon estämättä rikosilmoituksen (tai että joku toinen varhaiskasvatuksen henkilöstöön kuuluva tekee sen), kun epäilette lievää pahoinpitelyä, muuta henkeen tai terveyteen kohdistuvaa rikosta tai lapsen kohdistuvaa seksuaalirikosepäilyä tai alle 15-vuotiaan nuoren tekemää, rikoksen tunnusmerkit täyttävää tekoa. Ilmoitus on oikeus tehdä myös, jos on tehtävissään saanut tietoja, joiden perusteella on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.
- Huolehdi, että tarvittaessa teet tai joku toinen varhaiskasvatuksen henkilöstöstä tekee ilmoituksen sosiaalihuoltoon ja lastensuojeluun seuraavissa tilanteissa:
 - Jos olet tehtävissäsi saanut tietää henkilöstä, jolla on ilmeinen sosiaalihuollon tarve, sinun on ohjattava häntä hakemaan sosiaalipalveluja, tai jos henkilö antaa suostumuksensa, otettava yhteyttä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen tuen tarpeen arvioimiseksi. Samojen tietojen perusteella ei tarvitse tehdä lastensuojeluilmoitusta.
 - › Jos suostumusta ei voida saada ja henkilö on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, tai lapsen etu sitä välttämättä vaatii, ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta on tehtävä viipymättä salassapitosäännösten estämättä.
 - Lastensuojeluilmoitus tulee tehdä, kun lapsen hoidossa ja huolenpidossa havaitaan laiminlyöntejä, kun olosuhteet ovat lapsen kehitystä vaarantavat tai kun lapsen käyttäytyminen huolestuttaa.
- Lapsi voi joutua korvaamaan vahingon, jonka hän on aiheuttanut tahallaan tai huolimattomuuttaan henkilökunnan jäsenelle tai toiselle lapselle. Korvaamisessa sovelletaan vahingonkorvauslakia.
- Jos lapsi on aiheuttanut vahinkoa varhaiskasvatusyksikössä henkilökunnan valvonnassa, on harvinaista, että vanhempien katsottaisiin olevan vahingonkorvausvastuussa.

Toimi kiusaamista, häirintää, syrjintää ja väkivaltaa vastaan.